

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 50—	celo leto naprej K 55—
pol leta „ 25—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta „ 13—	celo leto naprej K 60—
en mesec „ 4-50	

Vprašanjem glede inšertov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
 Spravništvo (priliježi levo) Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredni nedelje in praznike.

Inšerti se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln., dvakrat po 11 vln., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vln., parte in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih inšercijah no dogovora.

Novi naročniki naj pošljejo naročila vedno s nakazilom.
 Na samo pisarne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati
 „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 43—	četrt leta 12—
pol leta „ 24—	na mesec 4—

Posa neznana številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v L. nadstr. levo), telefon št. 34

Slovensko ozemlje pod zaščito entente.

Zagreb, 14. novembra. Od danes naprej stoji slovensko ozemlje pod zaščito entente. Poveljnik srbskih čet v Ljubljani, podpolkovnik Stevan Svabič, je dobil od srbskega vrhovnega poveljstva nalog, da prevzame kot provizorni

višji poveljnik v imenu ententnih držav zapovedništvo nad srbskimi kon ententnimi četami v Ljubljani. Podpolkovnik Svabič bo to odredbo notifikiral italijanskemu vrhovnemu poveljstvu.

Srbi v Zagrebu in na Reki.

Zagreb, 14. novembra. Danes dopoldne ob 10. se je pripeljal v Zagreb prvi transport srbskih čet s fronte. Transport je bil močan 1 bataljon in je stal pod poveljstvom majorja Maksimovića. Namenjen je na Reko, kjer naj tvori srbski oddelek prvo zaslombo nove aprovizacijske baze. Reka bo nadomestila kot aprovizacijsko centralo Solun. Srbski vojak, ki je bil na zagrebškem kolodvoru slovesno in oduševljeno sprejeti. Kolodvor in okolice so napolnile tisočglave množice. V imenu Narodnega vijeća je pozdravil Srbe podpredsednik Svetozar Pribičević. Odgovoril mu je poveljnik Maksimović. Dame so obsule častnike in moštvo s cvetjem. Major Maksimović se je odpravil s predstvom Narodnega vijeća in nekaterimi častniki v Zagreb, da si ogledajo mesto. Po enournem odmoru so se odpravili Srbi ob 11. dopoldne proti Reki.

Reka, 12. novembra. »Primorske Novine« javljajo, da je vrhovno poveljstvo srbske in balkanske ententne armade, ki se je nahajalo preje v Solunu, premeščeno na Reko.

Reka, 12. novembra. Semkaj je došla vest, da se izkrca v Reki več srbskih divizij, ki bodo operirale na slovenskem ozemlju. Operacijska točka teh srbskih divizij bo Reka. Od tu se odpošljejo srbske čete v Zagreb in v Ljubljano. Po novejših poročilih pridejo na Reko štiri srbske divizije.

Srbi v Požegi.

Zagreb, 14. novembra. Veliki župan iz Požege javlja: Včeraj jutraj je prišel v Požege oddelek srbske konjenice. Bil je od prebivalstva navdušeno sprejet; vse mesto je v zastavah, po ulicah in trgih vlada svečanostno razpoloženje. Mestni zastop je imel slavnostno sejo, v kateri je dovolil Narodnemu vijeću 200.000 kron. Nadalje je dobilo več ulic in trgov nova imena. Frana Josipa trg je odslej Wilsonov trg. Nemška ulica Trumbičeva ulica, Sodnijska ulica pa Koroševa ulica.

Razpust narodnih straž.

RAZGLAS NARODNE VLADE SHS. V LJUBLJANI.

Narodne straže na Kranjskem so izvršile v polni meri svojo dolžnost. Velika nevarnost pred razkrajačo se soško armado je minula in predvsem imamo se zahvaliti delovanju narodnih straž, da se je prehod le-te preko Kranjske izvršil v lepem redu in brez posebne škode prebivalstvu in deželi.

Otresli smo se s pomočjo narodnih svetov in od njih organiziranih straž tujega jarma in vpostavili lastno narodno vlado.

Nastopiti morajo zopet normalne razmere in vso javno varnost prevzeti ima v polnem obsegu »Narodna vlada SHS v Ljubljani« po svojih organih. Zato je Narodna vlada sporazumno z Narodnim svetom v Ljubljani sklenila, da se najkasneje do 20. novembra 1918 razpuste vse narodne straže oziroma narodne obrane.

Narodna vlada pa sedaj nujno rabi za vpolkano vojaštvo, katero se pri svojih kadrih rekrutira, in za oborožitev koroških in štajerskih Slovencev orožja in municije, ker namerava s pomočjo orožništva in organiziranega vojaštva skrbeti za varnost domovine, življenje in last posameznika in za notranji red in mir no deželi. Za to je treba, da se vse vojaško orožje in strelivo izroči Narodni vladi.

Vsakera državljan in tudi dose-

danega člana narodne straže dolžnost je torej, da odda vse orožje predvsem

puške in municijo takoj pri najbližji orožniški postaji in jih stavi tako Narodni vladi v korist domovine na razpolago.

V Ljubljani, dne 14. nov. 1918.

Dr. Lovro Pogačnik l. r.
poverjenik za narodno brambo.

Jos. Pogačnik l. r.
predsednik Narodne vlade.

Zmagoslavna Francija.

Pariz, 11. novembra. (Agence Havas.) (Seja poslanske zbornice.) Navzoči so vsi poslanci, tribune so prenapolnjene. Ministrskemu predsedniku Clemenceauju prireajo od njegovem vstopu v zbornico viharne ovacije. Ko se te položijo, začne Clemenceau svoj govor, rekoč: Sklenimo, da bomo za javno blaginjo zastavili vse svoje sile. (Živahno odobravanje.) Nato je Clemenceau prebral pogoje za premirje. Čitanje so mnogokdaj prekinjali viharji odobravanja. Ob sklepu je zbornica ministrskemu predsedniku zopet priredila ovacije. Na to je Clemenceau pripomnil: Naj samo se izjavim, da raz to tribuno ne bom prečital nobene listine, ki bi vsebovala ugovor zoper trdoto tega premirja. Reči moram, da je razgovor o pogojih za premirje vodila velika ustrežnost. Nato je ministrski predsednik v imenu francoskega naroda in vlade francoske republike izročal pozdrav Francije Alzaciji in Loreni ter vsem onim, ki so padli v boju za domovino. Poslanci so se dvignili globoko ganjeni. Ministrski predsednik je končal: Francija je osvobodena po sili orožja. Prožimo svoje roke žnankom naproti, ki stopajo po cesti k loku zmagozslavia. Naj nam bodejo vnaprej pozdravljeni! Ko je Clemenceau zapuščal tribuno, so mu čestitili mnogostevilni poslanci, tudi socialistični. — Zbornični predsednik Deschanel je kazal na to, da sta Alzacija in Lorena sveto zastavilo narodne in moralne enotnosti Francije, ter je Francoze pozval, da naj se spoštljivo poklonijo slavnim stavitjem velike zgradbe pravčnosti. — V seratu je ob otvoritvi seje senatni predsednik Dubost imel nagovor, v katerem je proslavil zmago francoskega orožja in Francoze pozival, da naj ostanejo močni in edini za veliko bodočnost.

SEJA FRANCOSKE ZBORNICE.

Pariz, 12. novembra. (Koresp. urad.) (Agence Havas.) Potem ko je bila seja nekaj časa prekinjena, je zbornica sklenila, da vzame v pretres zakon o počenjenju armade, vlade, republike, Clemenceau in Focha. V senatu so Clemenceau priredili živašno ovacijo. Na splošno zahtevo je povzel besedo in je podal iste izjave, kakor v poslanski zbornici. Njegovi tovariši na ministrski klopi in mnogi senatorji so mu čestitali. Senatni predsednik Dubost je naznanil predlog senatorja Rattiera, da naj se v sejni postavi Clemenceau doprni kin. Senat je temu predlogu enodušno pritril.

Iz čeho-slovaške države.

Ceho - slovaška vlada.

Praga, 14. novembra. Bodoča čeho-slovaška vlada bo, kakor se čuje iz zanesljivega vira sestavljena tako-le: Ministrski predsednik dr. Karl Kramář, minister zunanjih del dr. Beneš, vojni minister Vaclav Klofač, minister notranjih del Švehla, finančni minister dr. Stránský, železniški minister dr. Zahradník, minister pošt Jiří Štítný, minister za narodno zdravje Šrubar, justični minister dr. Soukup, naučni minister dr. Haberman, poljedelski minister Prašek, za državnega tajnika bo imenovan prof. dr. Drtina, za predsednika parlamenta pa bo izvoljen bivši državni poslanec Tomášek.

Zadnja seja Narodnega Vojara.

Praga, 14. novembra. Včeraj se je vršila poslednja seja Narodnega vojara. Vojbor je podal celo vrsto referatov in je na to svoja dela zaključil. Jutri v petek se vrši seja narodne skupščine, ki šteje 228 članov. V tej seji se bo proklamirala republika.

Praga, 14. novembra. Češki poslanci narodne skupščine bodo dobivali dijete, in sicer poslanci stanujoči stalno v Pragi mesečno 1000 K, poslanci izven Prage 1300 K.

Čehi za osamosvojitve.

Praga, 13. novembra. Soc. dem. poslanec Haberman piše v listu »Pravo Lidu«, da je bil že leta 1915, v Švic, kjer se je sešel z Masarykom. Ob tej priliki se je že dogovarjalo, kako naj se uporabi češko - slovaške čete. »Mi smo povzročili padec stare države. Bili smo med seboj v zvezi potom podmorskih čolnov na Jadranskem morju, ki so nam prinašali pisma in vesti. Imeli smo organizirane dame v državnih in vojaških uradih, ki so nas o vsem obvestile. Preprečili smo tajne spletke nemškega poslanika Dembacha v Washingtonu in mu odvzeli važne dokumente ter jih izročili Wilsonu. Dembach je moral zapustiti Ameriko, kar je privedlo do padca Nemčije, ki je sedaj popolen.«

Praga, 14. novembra. V Skalicih na Ogrskem so osnovali slovaški tiskovni biro ter ustanovili list »Svoboda«, ki bo glasilo slovaške vlade.

Dunaj, 14. novembra. Češki poslanik na Dunaju Tusar je včeraj zaprisegel vojaško misljo, ki se je ustanovila pri češkem poslanstvu. Pri tej priliki je imel govor, v katerem je kazal na veliko razliko med vojaškimi napravami bivše avstro-ogrške monarhije in uredbami češko-slovaške vojske.

Praga, 13. novembra. Čeho - slovaški tiskovni urad poroča: V interesu javne varnosti ter nemotenega poslovanja vseh uradov, bank, listov itd., namerava odbor za narodno brambo čim prej iz aktivne službe odpustiti vse v poštev prihajajoče osebe.

Iz bratske Poljske.

Varšava, 12. novembra. (K. u.) Nemški vojaški svet javlja: Od včeraj dopoldne so slosipja nemške vojske in civilne uprave v rokah poljskih oblasti. Spise in denarje so poljske oblasti zasegle. Vobče se ni priprtel noben resnejši dogodek. Pozajanja nemškega vojaškega sveta s Pilsudskim so za uspeh imela dogovor, da nemške čete obdrže svoje orožje.

Revolucija na Nemškem.

Cesar Viljem v internatu.

Amsterdam, 12. novembra. (K. u.) Neki tukajšnji tiskovni urad poroča, da so pogoj, pod katerimi bo ekscesar Viljem bival na gradu grofa Bentincka, približno isti, kakršni veljajo za interniranje. Čeprav se ti pogoji iz vijudnosti napram osebi bivšega cesarja niso priobčili, se vendar more reči, da je ekscesar Viljem na Holandskem interniran.

Amsterdam, 13. novembra. (Koresp. urad.) Kakor poroča nizozemska brzojavna agencija, je ministrstvo za zunanje zadeve naznanilo, da je posestnik gradu Amerongen svoj grad na prošnjo nizozemske vlade bivšemu nemškemu cesarju prepustil kot začasno bivališče.

Nizozemci proti cesarju Viljemu.

Amsterdam, 13. novembra. (K. u.) Listu »Algemeen Handelsblad« poroča njegov londonski dopisnik, da se z mnogih strani, tudi z zelo zmernih, odlašajo odločni protesti proti bivanju cesarja Viljema na Nizozemskem. Zahteva, da naj se cesar izroči aliancencem, je splošna.

Rotterdam, 13. novembra. Angleški listi zahtevajo od Nizozemske izročitev nemškega cesarja.

NEMŠKI PRESTOLONASLEDNIK INTERNIRAN.

Amsterdam, 12. novembra. (Koresp. urad.) Nizozemska brzojavna agencija je izvedela iz Maastrichta nastopne podrobnosti o prihodu nemškega prestolonaslednika: Danes popoldne so se ob meji v Oud - Vreehovenu zglasili trije avtomobili, v katerih je bilo 5 nemških oficirjev. Neki nizozemski poročnik jih je interniral. Eden izmed častnikov je bil prejšnji nemški prestolonaslednik. Čez nocojšnjo noč ostane s svojimi spremljevalci v gubernijskem poslopju, ki ga straži policija. Ondi počaka bivši prestolonaslednik, kako se bo odločilo glede njegovega bivanja na Holandskem.

Nemške kronane glave padajo.

Bernburg, 12. novembra. (K. u.) »Der Anhalter Kurier« poroča: Princrgent se je za vojvodo Joahima Ernesta Anhaltskega odpovedal prestolu, za vojvodsko rodbino pa pravici do prestolonasledstva ter je odložil regentstvo. Nova vlada se sestavi jutri.

Detmold, 12. novembra. (K. u.) Knez Leopold IV. Lippe se je odpovedal prestolu.

Monakovo, 13. novembra. Bavarska kraljica Marija Terezija, bivša

avstrijska princezinja, je vsled razburjenja nad zadnjimi dogodki umrla v starosti 70 let.

Odpoved bavarskega kralja.

Monakovo, 13. novembra. Korespondenca Hoffmann poroča: Ministrstvo bavarske ljudske države je prelo nastopno izjavo: »Ves čas svojega življenja sem delal z narodom in za narod. Skrb za dobrobit moje ljubljene Bavarske je vsikdar bila moje najvišje prizadevanje. Ker vsled dogodkov zadnjih dni nisem več v položaju, se nadalje izvrševati vladanje, izreklam s tem spricho razmer uradnikom, častnikom in vojakom odpuat ter jih obvezujem menit dane zvestobne prisege. — Anif, dne 13. novembra 1918. — Ludvik.« — Na to izjavo se je odgovorilo tako - le: Ministrski svet bavarske ljudske države je odpoved Ludvika III. prestolu vzel na znanje. Bivšemu kralju ter njegovi rodbini je na prosto dane, da se svobodno in varno giblje po Bavarskem, ako zajamči, da on in njegova rodovina ne podvzamejo ničesar zoper obstoj bavarske ljudske države.

Berolin, 13. novembra. Vojno vodstvo je izdalo oklice, v katerem pravi, da naj se demobilizacija boja trudnih čet izvrši po gotovem načrtu, da se na ta način preprečijo vse nerednosti ter kolikor možno vzdrži redna prehrana vračajočih se čet.

Berolin, 13. novembra. Vojaški svet je zbral za svoj odznak črnoredce-zlato trobojnico na belem polju. S tem se je postavil na stališče skupne državnosti.

Washington, 13. novembra. Tu se je sestavila mešana komisija, ki odputuje v Nemčijo, da pregleda položaj ter preskrbi eventualno potrebna živila.

Stockholm, 12. novembra. (Koresp. u.) Včeraj je na borzi vladalo paniki podobno razpoloženje. Kurzi so močno padli. Splošno se je govorilo, da se na frontah med četami voljujnih se držav odigravajo prizori iskrene pobratimstva.

Berolin, 13. novembra. (Kor. urad.) Wolffov urad javlja: Oklice sveta ljudskih poverljivkov razglašajo z močjo zakona odpravo obležovalnega stanja odpravo vseh utesnitvev društvenega in zborovalnega prava tudi za državne uradnike in delavce, odpravo cenzure, nadalje svobodo v izjavljanju mnenja, svobodo v izvrševanju verstva, politično amnestijo, odpravo zakona o domovinski pomožni službi, odpravo občinskega reda, odpravo izjemnega zakona za kmetijske delavce ter zopetno uvedbo določb o varstvu delavstva. Naikasneje o novem letu stopi osemurni maksimalni delavnik v moč.

Usneš nemške prošnjke.

Stockholm, 12. novembra. (K. u.) Švedski korespondenčni urad poroča: Na brzojavno prošnjo nemških socialističnih voditeljev je Branting že danes brzojavno posredoval v Parizu, Havru in Londonu, naj bi se poroči za premirje omilili. Branting sodi, da so se pogoji zložili v dobi pred odstopom cesarja Viljema. Položaj vcenjuje optimistično in meni, da uspeh nemškega ape-la ni nemogoč.

Iz nemške Avstrije.

Dunaj, 13. novembra. (K. u.) Včerajšnja panika pred parlamentom je, kakor se je kasneje dognalo, žal terjala tudi dvoje smrtnih žrtve: starejši mož in deček, ki so ju prenesli v bolnišnico, sta ob dospetku v bolnišnico bila mrtva. Bila sta skoroda razhojena.

Dunaj, 13. novembra. (K. u.) Ob početku današnje seje državnega sveta se je predsednik Hauser spominjal dogodkov včerajšnjega dne. Delal je: Te dogodke obžaluje pač vsakdo najgloblje. Obžalovanja vredni so tembolji, ker je bil pri njih težko poškodovan vodja tiskovnega urada Ludovik Brühl, eden izmed prvonameščenih uradnikov Nemško - avstrijske republike. Ne predlog predsednika Hauserja je državni svet vodil tiskovnega urada Brühlu ter njegovi rodbini izrazil najliskrenejše sožalje.

Dunaj, 13. novembra. Pri včerajšnjih nemirih ste bili dve osebi ubiti. 17 težko in 21 oseb lahko ranjenih. Dve osebi ste bili aretirani. — Ob eni uri ponoči je skušala vdreti večja skupina ljudi v bivši cesarski grad Hetzenendorf pri Dunaju. Iz bližnjih vojašnic poklicana pomoč je to namero preprečila. Med napadalci se je opazilo nekega človeka v uniformi bivše dvorne straže.

Dunaj, 13. novembra. Iz Nemčije in Rumunije je dospelo na Dunaj danes 100 vazonov živil.

Dunaj, 13. novembra. Borza je izdala prepoved prodajanja kuponov vojnega posojila pod določenim kurzum.

Bodočnost avstrijskih nadvoivod.

Solnograd, 14. novembra. »Salzburger Volksblatt« piše: Za 70 bivših avstrijskih nadvoivod in nadvoivodkin ne bo nemška Avstrija plačevala prav nobenih prispevkov. Vendar pa ne bo nasprotovala, ako se člani habsburške rodbine hočejo stalno nastaniti na nemško-avstrijskem ozemlju.

Draždane, 13. novembra. Bivši avstrijski cesar Karel se bo najbrže nastanil pri odstavljnem saškem kralju.

Vojaški svet v Celovcu.

Celovec, 13. novembra. (K. u.) Na zborovanju, ki se ga je udeležilo približno 3000 vojakov, se je sklenila ustanovitev vojaškega sveta. Za odposlanca tega vojaškega sveta v deželno skupščino so odbrali Erratha. Nadalje se je sklenila ustanovitev žendarmerijskega sveta.

Krvava borba v Gradcu.

Gradec, 13. novembra. Sroč je na tukajšnji glavni kolodvor pripeljal vojaški transportni vlak s 35 vagoni, v katerih je bilo 1500 čeških častnikov in vojakov, ki so se vozili z italijanske fronte domov. Ko je kolodvorska straža hotela po predpisih preiskati vozove, je-li v njih kaj orožja in drugega vojaškega blaga, potujoči vojak preiskave vztrajno niso hoteli dopustiti. Ko je ob pol 12 uri kolodvorska straža vnovič poizkusila vdreti v vozove, je iz vlaka padlo več strelav. Kolodvorska straža je nato alarmirala kolodvorsko asistenco in je začela vlak, ki se je jel premikati, da zapusti postajo nepreiskano, obstrlejavati iz strolnih pušk. Nastala je kratka, pa ljuta borba, v kateri so strel iz vlaka ubili 8, težko ranili 12, lahko pa 11 mož. Od kolodvorske straže je bil ranjen 1 mož. 8 čeških častnikov je bilo aretiranih in odvedenih na glavno stražnico. Vlak je bil do danes popolnude pridržan na postaji. Preiskava železniških voz je imela ta uspeh, da se je odvzelo mnogo orožja, med tr nekaj strolnih pušek ter drugega vojaškega blaga.

Madžarska republika.

Budimpešta 14. novembra. V soboto bo proklamirana madžarska republika. Za prvega guvernerja bo izvoljen dosedanj min. predsednik, grof Mihael Karoly. Parlament bo štel 500 članov.

Budimpešta, 13. novembra. Danes se je ustanovila ogrska državna armada pod poveljstvom poveljnega generala Adolfa Kornhaberja. Njena naloga bo, nastaniti vračajoče se vojske tostran markacijske črte, ki jo je določila ententa, ter odločiti o njihovi nadaljnji usodi.

Budimpešta, 13. novembra. Listi zahtevajo od Švice izznanje visokih avstro-ogrskih aristokratov, ki hočejo iz Švice delati propagando za habsburško dinastijo ter zanetiti med narodi bivše Avstro-Ogrske meščansko vojno.

Eneries, 13. novembra. Tu so izjavili člani vzhodnoslovaškega narodnega sveta, da tvorijo vzhodni Slovaki skupino zase, ki se tudi jezikovno loči od zapadnih Slovkov ter da hočejo biti pridruženi ogrski državi. Pod kakim vplivom se je oddala ta izjava, je jasno.

Madžarski aristokratje proti Karlu.

Dunaj, 13. novembra. Semkaj je dopela deputacija madžarskih aristokratov, na čelu jim primas Czernoh in knez Esterhazy, ki jo je sprejel bivši cesar Karel. Komisija ima nalogo razložiti kralju razloge, ki govorje za to, da bi se kralj odpovedal ogrskemu prestolu. Bivši cesar Karel bo z ostalimi nadvojvodi najbrže se danes podpisal dokument o svojem odstopu. Ogrska republika se bo potem v petek proklamirala.

Razkosanje Ogrske.

Budimpešta, 13. novembra. Poljske legije so vdrele v severne ogrske komitate ter zasedle 12 mest. V Novem mestu nad Vahem so povzročile krvoprelitje. Češke čete, ki so vdrele na Ogrsko, oblegajo Trenčin. Osem rumunskih divizij je vdrla na Sedmograško ter prodira proti zapadu. Rumuni zahtevajo celo ozemlje med Tisso in Marošem. Čete entente so vdrele na južno Ogrsko ter so deloma zasedle komitat Bacs. V Novi Sad je dospel osmi srbski pešpolk.

Budimpešta, 13. novembra. O vojaškem položaju je »Pester Lloyd« izvedel s poučene strani: Regularne čete rumunskega kraljevstva so, prisede čez prelaze Bekas, Ojtos, Tölgyes in Gyimes, stopile na ogrska tla. V bistvu so to prednje straže, dočim glavne čete še niso na ogrskem ozemlju. Prodajajoči rumunski kontingenti štejejo vsega skupaj kakih 8 divizij. Rumunske čete so se na svojem pohodu ustavile, najbrž zaradi pogajanj v Aradu. — Vesti, da so srbske čete ogrsko ozemlje za-

pustile, niso resnične. Pač so srbske čete ostale v Novi Sadi, potem pa so svoje umikanje niso več nadaljevale, marveč so se ustavile na zasedenem ozemlju. Tako so tudi v Veršcu še srbske čete. — Vest, da so češki vpadniki zapustili Trnovo (Nagy Szombat) in druga zapadna mesta ter da zapuščajo ogrsko ozemlje, ni osnova. Čehi — slovaške čete so ostale v zasedenem ozemlju.

VPOLKICI NA OGRSKEM.

Budimpešta, 13. novembra. (Koresp. Vojni minister Bartha je v varstvo zakonitega reda izdal vpoklicno povelje, da morajo letniki 1896. do 1900 nemudoma priti v vojaško službo.

Nemiri v Sviči.

Bern, 12. novembra. (K. u.) Švicarska brzojavna agencija poroča: Danes popoldne se je izvršil izgon poslaneštva ruske bolševiške vlade, ki je doslej še vedno bilo tukaj. Poslaneštveni člani so bili v avtomobilih, vojaško zastraženi, spravljeni na deželno mejo.

Bern, 12. novembra. (K. u.) Deželna generalna stražka, ki se je začel v noči od 11. na 12. t. m., se udeležuje samo en del delavstva. Krščanski socialci, svobodnisti in del državni delavci in uslužbencev, zlasti v francoski in italijanski Sviči, se ga ne udeležujejo. Dan je potoke povsodi brez posebnih prigodkov. Železniški promet je ustavljen skoraj povsodi, posluha pa na telegraf in telefon. V večini mestih skrbe za vzdrževanje reda in prometa močni vojaški oddelki. Zveznemu svetu so vdanostne izjave podale poljedelske organizacije, meštanske politične družbe ter kantonalne vlade.

Bern, 12. novembra. (K. u.) V nadaljnjem poteku posvetovanja o generalni stavki je narodni svet odklonil predlog, ki ga je postavil Grimm in po katerem naj bi se sestavila komisija, ki naj bi pred začetkom debate o generalnem štrajku nemudoma izdelala predloge za prenosno. Zveznega sveta in za nove volitve v Narodni svet na temelju proporcionalnega volilnega sistema. Odklonil ga je z vsem glasovi proti glasovom socialističnih demokratov in izrazil naziranje, da se mora debata o generalnem štrajku začeti nemudoma.

Lord Cecil o zvezi narodov.

London, 13. novembra. (K. u.) V nagovoru, ki ga je lord Robert Cecil včeraj imel na univerzi v Birminghamu, se je bavil z vprašanjem o zvezi narodov in govoril o tem, v koliko bi bila taka zveza mogla preprečiti sedanjo vojno. Lord Cecil je dejal: Na vojsko smo šli z dvojnimi nameni: prvič, obrežemo poskus Prusov, zagotoviti si svetovno vladno, in drugič, da tak poiskus onemogočimo za vso bodočnost. Sicer je res, da je eden bistvenih pogojev za vsako bodočo vredbo ta, da se osrednje sile zavežejo svojega poraza; zakaj le tako se bo nemški narod dal prepričati o tem, da je sledil krivim bogovom. Več kot negotovo je, ali je trajen mir sploh mogoč na temelju svetovne vlade entente ali katerekoli druge skupine sil. Svetovno gospodarstvo je samo drugačna beseda za mednarodni despotizem in če bi tak despotizem bil še tako dober, bi se vendarle ne zlagal s tisto svobodo, brez katere učinkujejo vsi ostali politični dobički, kakor da so talovi in brez katere se kaj rado vzbudi čuvstvo degradiranosti. Da se zagotovi mir, ni drugega sredstva, nego zveza narodov. Ako je zveza narodov, kakor trdi ta in oni, samo sen, potem je težko, ne obupavati. Absolutno potrebno je, da zveza narodov ni zgolj skupina gotovih narodov, da je marveč pristop odprta vsem narodom, kateri čla ni zveze zaupa, da se bodo iz duše (ex animo) držali načel in temeljev take družbe. Takšna družba bi bila nepopolna in bi imela premalo moči, ako bi ji ne pristopili vsi civilizirani narodi. Treba celo prevdariti, ali bi ne kazalo, tihih, ki nečesto pristopiti, k pristopu pristopiti z gospodarskim in drugačnim pristopom. Pod pritiskom vojne so entente države ustvarile skrbno gospodarsko organizacijo za nadziranje plovstva, financ, nakupa in razdeljevanja surovin za alianče. Dobro urejena organizacija te vrste bi se dala, zlasti če bi k njej pristopili narodi, ki jih doslej ni v njej, porabiti v to, da se prisilijo vsi narodi k pristopu k predlagani zvezi, da s pospeševanjem mednarodnega sodelovanja po svoje pripomorejo do izločitve nekaterih glavnih vzrokov za mednarodne spore. Če se morejo narodi na ta način združevati v drugačne namene, je pač upati, da se ustanovi družba za pospeševanje najvišje blagote, namreč miru. Za odločitev v vprašanjih, ki bi se dala mogla dovesti do vojne, potrebujemo instrument dosti večje avtoritete nego jo more imeti mednarodno razsodišče. Tak instrument bi se po mojem mnenju našel v organizaciji osredotočenega javnega mnenja. Najvažnejši korak, ki ga moremo storiti sedaj, je ta, da zasnujemo mašinerijo, ki bi v slučaju mednarodnega spora izbruh vojne vsaj zavlekla in zagotovila odkrit razgovor o vzrokih spora. Pred vsem bi bila potrebna pogodba, po kateri bi bili tisti, ki so jo podpisali, dolžni, da se nikoli ne vojskujejo in nikdar ne dopuste, da se drugi vojskujejo, predno se ni izvršila formalna konferenca narodov, ki preišče položaj, in če le mogoče izda razsodbo. Pogodba bi od vsakega naroda zahtevala, da porabi vso svojo gospodarsko in vojaško moč zoper vsak drug narod, ki bi vojno izsilil, predno se je izvršila konferenca. Posebno važnost polajam na gospodarsko orožje te vojne, ki je pokazalo, da je izredno učinkovito. Načrt splošne razorožitve je težaven. Doslej se nisem videl programa, ki bi bil zanesljiv in izvedljiv. Navzlic temu smemo upati, da bodo narodi pomagoma odpravili orožje, čim preneha potreba po mednarodnem oboroženju, nekako tako, kakor so moški nehali pri sebi nositi pištole, ko je bila

njihova dežela civilizovana. Zveza narodov bi si mogla postaviti nalogo, da od časa do časa revidira tiste pogodbenne obveznosti, ki so vsled izpremenjenih okoliščin postale nadležne ali krivične. Nadalje naj bi sodelovala pri nadziranju zaostalih plemen, in se petala z gotovimi vprašanji socialne važnosti. Lord Cecil je končal z opominom: Tudi če bi se zveza narodov oživotvorila v mirovni pogodbi, nas taka zveza ne sme storiti brezskrbne glede ostalih mirovnih pogojev, kajti gre za eksperiment in nimamo pravice, lahkomišelnost se zanašati na njegovo uspešnost. Nasprotno, gledati nam je na to, da za zaimenjo dober mir in da s tem zvezi narodov zagotovimo dober začetek. Za vsako resnično skupnost narodov je treba na naravno pravičnost oprte teritorialne vredbe. Potrebno je, da se obnovi svetost pogodb, in da se zatir duh nemškega militarizma. Ko bi poizkusili zvezo narodov zgraditi na drugačnem temelju, bi gradili na sipu.

Gorica in Jugoslavija.

Danes gospodujejo Italijani v Gorici, ali Gorica ne ostane italijanska, kajti Gorica ne pomeni samo malega pokrajinskega mesta, posamezne točke, katere izguba bi morda bila bridka samo za slovensko prebivalstvo goriskega mesta. Ne! Gorica pomeni cel teritorij od Podbrda do Nanosa in Nabrežine, kajti s tem ozemljem je zvezana na življenje in smrt po svojih gospodarskih in političnih odnosih. Transalpinska železnica od Jesenice do Trsta je, ne glede na to, da je bila Gorica vedno gospodarsko, politično in kulturno središče gorških Slovencev, priključila Gorico neločljivo k slovenski zemlji, tako, da bi izguba Gorice brez pogoja pomenila za nas tudi izgubo cele soške doline, trnovskega gozda, vipavske doline in velikega dela Krasi!

Kaj bi to pomenilo, je jasno. Izgubili bi najbolj zaveden, najbolj inteligenten, najbolj marljiv del slovenskega naroda; izgubili bi milijone in milijone vredne vodne sile Soče, neprecenljive zaklade trnovskega gozda, izgubili vso produkcijo zgojenega in velik del južnega sadja ter zelenjave, izgubili naše najboljše vinograde. Jugoslavija bi bila oropana najlepšega dela slovenske zemlje in izgubila bi ono ljudstvo, katero je stoletja se borelo proti tuilstvu, si pridlo bilo največje energijo, največjo kulturno stopnjo med nami.

Ne bomo se sklicevali v dokaz tega dejstva na dogodke pred vojno. Dovolj je, ako opozorimo na ravnanje prošle dni. Izvrstna organizacija gorških Slovencev je omogočila, da se je pritegnila Gorica kljub italijanskemu odporu administrativno k državi Slovencev, Hrvatov in Srbov in je ustvarila s tem ob Soči trdnjavo, ob kateri se je razbila moč in sila vračajoče se avstro-ogrsko armade.

Delo, katero so opravili v teh dneh gorški Slovenci, je naravnost kolosalno. Z odločnim nastopom so razcepili vračajoče se vojsko, odpeljali velik del od slovenskih pokrajin, zagurali Kranjski največji del vojnega plena, razbili organizacijo armade, ki vzel pogum in jo demoraliziralo, preplašeno, deloma že razoroženo napotili domov. V enem tednu je umikajoča se armada bila brez moči, brez notranje sile in nehala biti nevarnost za slovenske pokrajine!

Gorica je rešila sebe in za njo ležeče ozemlje!

Pršli pa so nad nas dnevi nove preizkušnje. Izkoriščajoč premirje, sklenjeno s poveljstvom bivše avstro-ogrsko armade, skuša ustvariti Italija za se ugodno stališče na mirovnem kongresu. Generali brez politične misije izjavljajo drug za drugim, »da je zasedeno ozemlje združeno z materijo Italij«, »da je ta zemlja odrešena«, ne da bi delali razliko med slovenskim in italijanskim delom. Odrezali so zasedeni del popolno od naše vlade in prekinili vsak stik med njo in njenimi zastopniki onostran demarkacijske linije. Razna nasilja, izvršena v zadnjih dneh, so pokazala, da namerava Italija polagoma polastiti se tudi javne uprave in tako izpodrinuti našo vladno. Tudi to se je zgodilo.

Ne vemo, kako stališče zavzema v tem vprašanju oficijelna Italija. Vidimo pa ta dejstva, ki morajo vzbuditi v vsakomur od nas bojazen, da bi se v splošni zmedbi Italija ne skušala okoristiti na našo škodo.

Zato je treba delati s polno paro in z največjo energijo. Nujejšega vprašanja danes skoro ni!

Italijanska armada naj zapusti vse sporne pokrajine: Francozi, Angličje, Amerikanci, ki niso zainteresirani na njih, nam bodo dobro došli! Sicer pa smo v stanu tudi sami vzdrževati mir in red, kot smo dokazali baš v teh dneh v Ljubljani in Gorici. Ostanemo naj samo kontrolne komisije za pregled vojnega materiala, ki naj poslujejo skupno in sporazumno z našimi, dokler ni odločeno definitivno o lastninski pravici do njega. Pred vsem pa je nujno potreba vzpostaviti brzojavno, telefonsko in pošto zvezo z ostalo Jugoslavijo ter dopustiti nemoteno obhajevanje vseh naših oblasti med seboj!

In tudi javnost naj ne bo pasivna ali malodušna! Z vstrajnostjo in odločnostjo dobili smo Jugoslavijo. Toda Jugoslavija ne bo torzo in ne bo darovala bisera Slovenije — naše Gorice in Gorike!

Dr. Dinko Puc.

Trst pod italijansko upravo.

Uradni list je objavil odlok vrhovnega poveljnika italijanske armade generala Diaza, s katerim se imenuje general Petitti di Roretto za tržaškega guvernerja. Odlok pravi, da je di Roretto

imenovan za guvernerja cele juljske Benečije, iz česar se sklepa, da spada v njegovo področje tudi zasedeni deli Kranjske. Isti list objavlja tudi odlok, s katerim se ustanovi v Trstu vojni sodišče. V »Osvetniku« dne 12. t. m. je priobčen tudi tale razglas: Civilni, državni nastavitelji v juljski Benečiji, ki žele ostati v službi v svojem prejšnjem svojstvu ali bi hoteli opravljati posle, ki se jim odkažejo, morajo vložiti vsak za se službenim potom na kraljevsko guvernersko oblast prošnjo z navedbo urada, kateremu je bil prosilec dodeljen. Čina, prejemkov ter roka, do katerega je nastaviteljenec dobil plačo od bivše vlade. Dne 12. novembra, je italijanska guvernerska oblast uvedla za tržaške liste preventivno cenzuro. Italijanske oblasti so prisile upravo Narodnega doma, da je morala na poslopju razobesiti italijansko zastavo.

Italijanska invazija.

Menili smo, da bodo Italijani zasedli samo v premirju določeno demarkacijsko črto. Toda italijanske čete so to črto že zdavnaj prekorčile ter prodirajo nemoteno in brezobzirno v osrčje slovenske zemlje. Zasedli so Rakke, zasedli so Logatec in v tem trenutku se bližajo, kakor čujemo, meje italijanske čete že Vrhniko. Ni izključeno, da bi ne zadelo invazija tudi slovenske prestolice Ljubljane.

Moči nimamo nobene, da bi se tej italijanski invaziji uprli. Protestiramo pa v imenu vsega slovenskega naroda proti temu italijanskemu nasilstvu, ki nima pač drugega pomena, kakor do skrajnosti poglobiti neprijateljstvo, ki v škodo obeh narodnosti vlada žal že del časa med italijanskim in slovenskim narodom. Da li je takšno poglobljenje neprijateljskih čuvstev v interesu dobre stvari, je vprašanje, na katero si lahko odgovorijo Italijani sami.

V interesu naše narodne stvari pozivljamo slovensko ljudstvo, naj italijanske čete povsodi, kamor pridejo, prijazno sprejema in jim ne dela nobenih ovir. Vsaka občina pa naj smatra za svojo častno dolžnost, da proti okupaciji takoj vložijo slovesen in energičen protest pri poveljniku dotičnega italijanskega okupacijskega oddelka. V pomirjenju našega ljudstva in naše javnosti pa bodi povedano, da se ni baš, da bi Italijani obdržali kraje, ki jih sedaj okupirajo. Poročstvo za to so nam slovesne obljube, ki jih je dala ententa našim vodilnim jugoslovanskim krogom!

Slovenci, zavestni sohržavljeni!

Zuna je pritiskala, le še malo dni in snežna odeja bo pokrivala naše travnike. Mnogožna konji, ki sedaj še lahko muli useljo travo, bo začela brez gospodarja poginjati. Ne glede na to, da je s tem narodno premoženje v nevarnosti, mora vsak dostojen človek čutiti usmiljenje do živali in pokazati svoje človečanstvo ne samo z besedo pri kozarcu vina, ampak tudi z dejanjem. Vsaka drvarnica lahko zadostuje, da reši življenje konju, ki je pretrpel našim slične muke na fronti. Ne hodite samo gledati siromašne konje, ne jašite jih, ampak polovite jih in peljite jih dom. Kdor nima sena, ga dobi proti potrdilu županstva, da ima konja v reji in torej »v lasti« v artiljerijski vojašnici ali pa dobi tam vsaj nakaznico za seno.

Slovenci, pokažite svetu, da se znate samo vladati in da ne rabite tulca, ki bi vas priganjal h pametnemu in koristnemu delu zase in za skupnost. Vsak gospodar, ki pride po konje, pravi: »Prosim, gospod, dajte mi opreme«. Vsi konji, ki so prišli, so imeli opremo in bili z njo prevzeti. Vojaštvo pa ne prevzema opreme same, ampak prevzema konje in opremo. Da pa toliko konji nima nikake opreme, so krivi oni, ki brezvestno izražajo pomanjkljivo nadzorstvo in vozijo cele vozove opreme domov. Vojaštvo, posebno artiljerija, ki se bo morala v večji ali manjši meri, vsaj za prehodni čas postaviti na noge, tvori del premoženja, do katerega po veljavnem pravu imajo pravico tudi naši bivši sohržavljeni po gotovem delu. Vse to bomo morali z njimi obratovati in razdeliti in bomo eventualno primorani kupovati dragoceno blago, ki je po naši krivdi izginilo in se pogubilo. Država bi zato rabila denar in bo morala razpisati še višje davke. Zato je potrebno, da vsak vzame samo tisto opremo, ki spada h konju, ki ga je dotični prevzel.

Mladina, apeliramo nate, da se potrudite da vsakega konja, ki ga moreš dobiti, pripelješ v artiljerijsko vojašnico. Prosim, da se pri tem ne mučiš z jahanjem, ampak se jih po najkrajšem času dovede v vojašnico. Za vsakega konja se bo istotam izplačalo po eno krono.

Ugledajte si srbske junake.

»Hrvatska Riječ« piše: Častniki, ki so spremljali odposlanstvo Narodnega večja v Belgrad in od katerih so se nekateri vrtni semkaj, pripovedujejo, da je promet do Zemuna sedaj popolnoma vzpostavljen in urejen. Čete, ki operirajo na našem jugu, se dele v tri armade: jugoslovansko armado, ki ji poveljuje general Milan Pribičević, drugo srbsko armado, ki prodira v Bačko in Banatu in tretjo armado, sestavljeno iz Francozov in Angležev, ki operirajo na strani Romunske. V srbski vojski vlada naravnost vzoren red, disciplina in navdušenje. Vse narebde se točno izvršujejo. Ko je voljska bila na pohodu preko Srbije, so vojski dohajali v svoje domače vasi, katerih niso videli že več nego 4 leta.

Ustavili so se morda doma četr ure pri svojih, a takoj na to so marširali dalje: »Ako smo vzdržali 4 leta, moramo vzdržati še sedaj, da pripomoremo zmagi do veljave.« Človek se mora v resnici diviti taki hrabrosti do domovine, ki mora biti vzor vsem nam ostalim Slovincem, Hrvatom in Srbom v naših zemljah, za katerih svobodo in neodvisnost so se oni srbski tunaki borili in se še bore. — Taki tunaki so — Srbi, a naši vojski so večinoma utekli domov in sedé sedaj mirno za pečjo, da bi jih domovina baš sedaj najbolj potrebovala. Za tuje interese, za Nemce so se borili in pretakali v notokih svoji kri, ker je živžval vedno bič nad njihovimi glavami. Sedaj ko bi jih njihova lastna jugoslovanska domovina, ki si je še le priborila svobodo, potrebovala samo nekaj tednov za vzdrževanje miru in reda, na so se potuhnil in čepo ob domačem ognjišču in se niti ne zavedajo svojih narodnih dolžnosti. Šram je nas in nismo mislili, da je v naših ludeh tako malo narodne zavednosti in navdušenja!

Nemci proti mobilizaciji v Jugoslaviji.

Dunaj, 13. novembra. V parlament je došla iz Maribora vest, da so v Jugoslaviji vsi vojski pod kaznijo poklicani pod orožje. To poročilo je vzbudilo v državnem svetu obirno debato. V odseku za narodno brambo, ki je imel danes sejo, je Malik postavil vprašanje, kaj se misli ukreniti, ker se mobilizacija tiče tudi nemškega prebivalstva v Jugoslaviji. Sklenilo se je, da se sporazumno z zastopnikom nemško-avstrijskega zunanjega urada dr. Rennerja na posebni konferenci določi, kako koraki se naj ukrenejo, da se Nemci obvarujejo pred mobilizacijskimi odredbami v državi SHS.

Nova romunska vlada.

Bukarešta, 12. novembra. (K. u.) Nova romunska vlada je sestavljena takole: predsedstvo in zunanje zadeve: general Coanda; vojni in časni trgovina: general Grigorescu; notranje zadeve in časni justica: general Valteanu. Nova vlada se je zbornicami že predstavila. Posltna zbornica in senat sta odgodena.

Razne vesti.

20 MILIJONOV TON ŽIVILIZ AMERIKE.

Dunaj, 14. novembra. »Telegraph« kompagnie javlja iz Londona: Ameriški kontrolor za živila v Washingtonu je izjavil, da živila Amerika v Evropo ne kakor je bilo prvotno namenjeno samo 6 milijonov ton živil, marveč 20 milijonov.

Zmede na Holandskem.

Haag, 14. novembra. Položaj na Holandskem je silno resen in bati se je, da pride tudi tu do revolucije. V služaju, da bi se revolucija razširila tudi na inozemstvo, je ententa odločena, da zasede holandsko ozemlje.

Španska čestita ententi.

Madrid, 14. novembra. Španski parlament je z 79 proti 69 glasovom sklenil čestitati ententi k zmagovalnemu izidu svetovne vojne.

Ententine čete v Belgiji.

Zeneva, 14. novembra. Čete entente zasedajo Anverso in Bruseli prihodno nedeljo.

Angleži v Koloniji.

Kolonia, 14. novembra. Včeraj so semkaj prispeli angleški zrakoplovi in se izkrcali.

General Vešović svoboden.

Praga, 14. novembra. Bivši črnogorski vojni minister general Vešović je včeraj dospel semkaj, in sicer iz nekega taboriša za interniranje, kjer je bil s svojima dvema hčerkama interniran. Ko je Črnogorica kapitulirala, je ostal Vešović v Crnogori. Vsed nekega konflikta je ustrelil nekega avstrijskega častnika, zbog tega je pobežnil na Grško. Od tam se je vrnil v domovino. Avstrijska vlada je razpisala na njegovo glavo nagrado 50.000 K. Vendar pa se ni našel nihče, ki bi ga izdal. Kasneje so ga Avstrijci vendar le izsledili ter ga internirali.

Iz seje Narodne vlade SHS

v Ljubljani, dne 13. listopada 1918.

Poročilo NV, da spada vsi istrski ekraji pod kompetenco dr. Laginje, pov. za Istro, se vzame na znanje. Ta določba je le začasna in ne tvori nikakega prejuda za končno ureditev.

NV v Zagrebu odgovarja na včerajšnje telefonsko vprašanje glede prevzetja spisov v bivših avstrijskih ministrstvih, da prepušča tozadevna imenovanja uradnikov odločitvi Narodne vlade: treba se je pa zavarovati v državnoopravnem smislu.

Glede splošne mobilizacije, ki se je razglasila na Spodnjem Stajerskem, se izda pojasnilo, da so od mobilizacije izvzeti vsi nevojak, vsi, ki se nahajajo v službi v javnih obratih (pri železnicah, v rudokopih itd.), istotako vsi superarbitrirani, invalidi in taki, ki so bili že doslej oproščeni.

Nadzorstvo nad vsemi podjetji in produkti, ki so bili neprej pod vojaškim nadzorstvom, spada izključno v področje prehodnega gospodarskega urada.

Narodna vlada prevzema, počeni s 1. novembrom t. l. vse užitnine na Spodnjem Stajerskem.

Poslovanje komisije za vojne davke in za cenitev škodo na poslopih in zemljiščih, povzročene po vojakih, se ukine.

V Mariboru se je ustanovilo okrožno glavarstvo za vse Spod. Stajersko.

Poročilo iz seje načelstva JDS.

Načelstvo JDS je v svoji redni tedenski seji, dne 13. novembra t. l., razpravljalo o tekočih zadevah. O najbolj perečih vprašanjih se je zavzelo sledeče stališče:

1. Načelstvo JDS vidi politično, kulturno in gospodarsko bodočnost jugoslovanskega naroda zaimenjeno edino le v popolnoma enotni državi SHS z osrednjo vladno. Državna oblika ni sloni na ustavi, ki je demokratska in ki omogoča državljanom svobodo ter socialno pravično življenje. — Vprašanje državne oblike ne sme motiti in onemogočati enotnosti in edinstvenosti države SHS.

2. Načelstvo JDS poziva Narodno vladu, da takoj odpravi cenzuro in dovolj prosto kolportažo časopisja ter popolno svobodo zborovanj. Vse tri zahteve so jako nujne in naj jih Narodna vlada čimprej ugodno reši.

3. V razgovoru o Narodni vladi se je poudarjalo, da bodi ta vlada popolnoma nepristranska in naj čimprej odpravi stari avstrijski sistem in njega nosilce.

Vojaške zadeve.

NA VSA ŠTACIJSKA POVELJSTVA II. VOJNEGA ODESKA!

Vsa štacijska poveljstva II. voj. odeska naj javijo intencanci tega odeska v Ljubljani, deželni dvorec, sledeče:

1. kateri pododdelki, formacije in voj. zavodi so jim podrejeni;
2. kdo je poveljnik teh oddelkov;
3. koliko častnikov, uradnikov, častniških, oz. uradniških aspirantov je pododdelku prideljenih (ime, čin, od kdaj in od koga dodeljen). Te izjave naj pošljejo posamezna štac. poveljstva najkasneje do 18. t. m. naravnost gorijemni intencanci. — Poverjenik za narodno obrano dr. Pogačnik, l. r. NA VSA VOJAŠKA POVELJSTVA

PODODDELKE FORMACIJE

VOJAŠKE ZAVODE II. VOJNEGA

ODESKA.

Vsa voj. poveljstva, pododdelki, formacije in vojski zavodi II. voj. odeska naj javijo direktno intencanci tega odeska v Ljubljani, deželni dvorec, najpozneje do 18. t. m.:

1. kdo je poveljnik oddelku (poveljstvu, formaciji itd.);
2. koliko častnikov (uradnikov, častniških, oz. uradniških aspirantov) je oddelku dodeljenih (ime, čin, od kdaj in od koga dodeljen);
3. stanje moštva z dnem 10. t. m. Poleg tega naj javijo posebej vsi dodeljeni častniki (uradniki, častniki oz. uradniški aspiranti) pristojnemu štacijskemu poveljstvu in sicer na svojo častno besedo:
a) ime in priimek;
b) čin;
c) prejšnja dodelitev;
d) sedanja dodelitev;
e) od kdaj in od koga k pododdelku dodeljen;

f) kdaj in za kateri mesec je bila zadnja izplačana plača z vsemi pristobinami; v katerem znesku?
g) kje, oziroma pri katerem poveljstvu je bila plača izplačana?

Te zadnje izjave naj štacijska poveljstva zbirajo in najpozneje do 20. t. m. dopolnijo intencanci II. vojnega odeska v Ljubljani. — Poverjenik za narodno obrano: Dr. Pogačnik, l. r.

Manifestacijski odbor

(odbor za prireditve narodne manifestacije 29. oktobra t. l. v Ljubljani) je imel včeraj svojo zaključno sejo. Izreka iskreno zahvalo vsem, ki so pripomogli, da se je manifestacija tako slajno in dostojno izvršila. Ta manifestacija bo mejnik v zgodovini našega naroda in ponosni smo lahko, da se je izvršila tako slajno in dostojno. Niti najmanjša demonstracija ni bilo, niti ena šipa ni bila ubita, ni kaplje krvi se ni prelilo in vendar se je izvršil državniški preobrat kakršnega zgodovina še ne pozna. Jasen dokaz je to, da smo Slovenci kulturni narod, da visoko nadkrilujemo svoje dosedanje jerober. Dohodkov je imel odbor: Narodno žensktvo je nabralo gotovine 7137 K in 2059 gr. zлата in srebra. Dijaštvo je nabralo: za listek odstranitve nemških napisov daroval rodoljub z dežele 100 K, 29. oktobra zvečer v Unionu pri veselici 922 K 77 v, za »Parte« Avstriji v Ljubljani, ki ga je izdalo uredništvo »Kurenta« 8209 K 4 v. Nadalje zlat prstan, več vojaških kolajin in 1 srebrno krono (daroval gosp. Zalaznik), skupaj 9231 K 81 v. Skupnih dohodkov je bilo 16.368 K 81 v. Stroškov je bilo 4703 K 30 v. Čisti donos 11.664 K 51 v. Ta znesek se izroči Narodnemu svetu. Sprejme se predlog, da naj se ustanovi permanenten manifestacijski odbor, ker se bodo odslej večkrat vršile manifestacije in da bi naj ta obdržal neko stalno glavino. V to svrhu se bo obrnil dosedajni manifestacijski odbor na Narodni Svet.

Politične verti.

— Republika ali monarhija. O tem vprašanju si nam ne bo treba glave beliti! Veliko pisati o republiki ni umestno, ker je položaj za na itak tako jasen, da bolj jasen biti ne more. Prvo je, da dobi enotno državo od beneškega gorvoja do Egejskega morja; Ta država bo neločljiva enota, bo izsekana iz enega in istega orjaškega kamena. Tu pa se prične jasnost! Če bi republika to enotno in mogočno državo le količkrat v nevarnost postavljala, bomo vsikdar proti republiki, ker se pri tem zavedamo, da je strogo demokratična monarhija dostikrat bolj administrativna nego republika. Angleško kraljestvo nudi včasih dosti več garancije za svobodo, nego severoamerikanska republika. O republikah v srednji in južni Ameriki na sploh ne govorimo!

— Kje so Italijani Reke? Reški »Il Popolo« je poročal 5. t. m., da sta se vrnila iz Benet na Reko zastopnika mesta: Attilio Prodam in Marco Petrich. dočim John Stiglich ostane še v Italiji. Brod »Hocco«, ki je priplul na Reko,

je pozdravil tudi dr. Bellasich. Admirala Rainerja je pozdravil tudi dr. Grossich, kito cvetja pa mu je izročila gospodična Dumcich-Senckovich. Za varstvo so prosili italijansko vladno Mario Petrich, Giovanni Matcovich in John Stiglich. Ali se niso Italijani po pravici vpraševali: Kje pa so Italijani Reke?

== Madžarska in Češka. Budimpešta, 12. novembra. »Politika«: Hladno poročilo: Madžarska vlada je pooblastila pisatelja Gezo Supka, da stopi v stik z Narodnim odborom v Pragi. Supka je bil v Pragi prav prijazen sprejet in mogel se je prepričati, da na Češkem s simpatijami sledi revolucionarni pretvoritvi Madžarske. Glede premoga je dosegel Supka, da je Narodni odbor koncediral popolnoma svobodno tranzitni promet za nemški prevoz. V političnem pogledu so mu v Pragi izjavili, da ima češka armada dvojno nalogo. Ena je varstvo proti boljševizmu, prodorajočemu iz Rusije, drugastratična pa proti eventualnim prodoranim pokusom Mackensenove armade.

== Pozdrav nemški republikli s strani čeških socialistov. »Pravo Lido«: priobčuje pozdrav socialistični nemški republikli. Češki socialisti demokratije podajajo bratsko roko nemškemu sodru-gom in iz globljine srca doni pozdrav: Proletariat vseh dežel, združite se! Danes naj bo vse pozabljeno. Svobodni ljudje pozdravljajo svobodne ljudi. Narodni jermilejo svojo usodo v svoje roke. Francosko, angleško, italijansko delavstvo vsega sveta nima nikakega vzroka več, da bi smatralo Nemčijo za trdnjavo reakcije in za stalno ogroženje.

== Nemci v Belgiji. Liège, (Lüttich), 13. novembra. (K. u.) Tukaj se je ustanovil vojaški svet in je prevzel varovanje mesta ter preskrbo provianta in odvoz vojaštva s fronte. — Ponoči so se dogodili nemiri Belgijcev. Ponoči se je streljalo. Mir se je vzpostavil. Belgijski socialisti pozivajo k miru. Gospodar v mestu je vojaški svet, položaj se presoja zaupljivo.

Vesti iz primorskih dežel.

Sokolom iz Goriške. Predsedstvo Goriške sokolske župe nam je poslalo ta dva oklica: Dragi bratje! Dne 11. novembra 1918 se je vršil v Goriči sokolski sestanek. Glasom sklepa na tem sestanku vas pozivljamo, z ozirom na sedanje razmere in nujno delo, ki nas čaka, da se nemudoma vrnete v svojo ožjo domovino. Glede nadaljnjih navodil obrnite se na podpisano predsedstvo. Predsedstvo Goriške Sokolske župe v Goriči, Ulica Sabotino št. 44. — Bratskim društvom na Goriškem! Glasom poziva Slovenske Sokolske Zveze in glasom sklepa na sestanku goriških Sokolov pozivljamo bratska društva, da pričnejo takoj z delovanjem, sklicajo društvene občne zbornice in volijo za prehodno dobo nadomestne odbore. — Predsedstvo Goriške Sokolske župe.

Iz Oseka pod Ovnom na Goriškem. Italijanski vojaški postopali pri nas skrajno surovo. Sneli so našo jugoslovansko zastavo in jo potopili. Italijanski poveljnik je prišel k občinskemu upravitelju in učitelju Beretu in mu rekel, da ako prične v šoli poučevati v italijanskem jeziku, bo dobil za to dobro plačo in kar bo hotel živil iz Goriče. Slovenski učitelj Berce pa mu je odgovoril, da raiše je samo repo, predno bi kaj takega storil, in ako mu da celo kraljestvo, ne bo podučeval slovenskih otrok v italijanskem jeziku. Italijanski poveljnik je molčal in odšel.

Filijalka Ljubljanske kreditne banke v Goriči je zaprta, ker jej italijanska vojaška uprava ne pripušča nadaljnjega poslovanja.

V Trstu so dne 13. t. m. pokopali v narodnih krogih splošno znano gospo Biček-Razborkovo, ki je bila navdušena delavka za družbo sv. Cirila in Metoda. Blag ti spomin!

V Pulju. V Pulju je sedaj še okoli 5000 mornarjev. V času vojne jih je bilo okoli 30.000. Italijani so izkrcali deseti moštva okoli 20.000. V pristanišču so tri velike italijanske ladje in nekaj torpedovk. Nahaia se v Pulju en angleški in en francoski mornariški poveljnik. Te dni se je odpravilo zopet par stolet mornarjev. Po raznih postajah v Istri so klicali na nje: ne pozabite na nas! V Hrpeljah so jih sprejeli prav ljubeznivo italijanski oficirji, kličoč »Evviva la Jugoslavia«!

Dnevne vesti.

— Ententni častniki-parlamentarji na poti skozi Ljubljano. S posebnim vlakom št. 34 so se snoči ob 10.50 pripljali semkaj 4 ententni častniki-parlamentarji in sicer 2 francoska in 2 angleška. Ob 11.20 so nadaljevali svojo pot preko Gradača in Dunaja v Prago. V imenu Narodne vlade so jih pozdravili na kolodvoru predsednik Josip Pogačnik, poverjenec za notranja dela dr. Janko Breic in poverjenec za narodno obrambo dr. Lovro Pogačnik. Častniki so zastopnike naše vlade povabili v svoj kupe, kjer so se razgovarjali z njimi do odhoda vlaka. Kot tolmač je posloval ing. Remec. Zastopniki entente so se živahno zanimali za prečena vprašanja glede države SHS. Zagotavljali so naklonjenost Angležev, Francozov in Američanov napram zahtevam Jugoslovancev.

— Srbske vojaške patrulje v Ljubljani in okolici. Občinstvo opozarjamo, da patrulirajo po mestnih cestah in ulicah in po mestni okolici oddelki srbske posadke peš in na konjih. Patrulje imajo nalogo skrbeti za red in mir, posebno za varnost življenja in imovine: nastopali bodo zato proti izre-dom, tatvini, ropu. Občinstvo naj jim gre povsod na roke in jim nudi v slučju potrebe tudi dejansko pomoč.

— Koncert na čast srbskim junakom. Glasbena Matica priredi na čast srbskim junakom, oficirjem in moštvu, ki sedaj bivajo v Ljubljani, v soboto, 16. novembra zvečer ob 8. na 8. v Unioni koncert s sporedom srbskih, hrvatskih, slovenskih in čeških pesmi.

Vstopnice za ta koncert se prično danes prodajati v trafikih v Prešernovi ulici 54.

— V finančni komisijski Narodnega Vijeća v Zagrebu, ki odputuje v Švico, da stopi v stik z ententnimi finančnimi krogi, so gospodje ravnatelji Ivan Hribar, dr. Milko Brezigar, dr. Jakob Mohorič in Anton Kralj.

— Solski pouk se prične te dni na vseh solah. Pri tej priliki pozivljamo slovenske starše, naj skrbijo za to, da bodo njihovi otroci zanesljivo obiskovali le slovenske šole. V Jugoslaviji se ne more trpeti, da bi se še nadalje slovenska deca potučevala in germanizirala. Pozivljamo zlasti naše sodržavljane delavskega stanu, ki so bili uslužbeni pri nemških delodajalcih in so bili prisiljeni vsled tega svojo dečo pošiljati v nemške potučevalnice, naj se ne pokore več eventualnim ukazom te nemške gospode ter naj svoje otroke oddajo v slovenske šole. V naši Jugoslaviji nemščine ne bomo več potrebovali, in tudi sicer bo v bodoče veljala nemška jezika tako padla, da nemščina ne bo več igrala v javnosti in v prometu tiste vloge, kakor nekdaj. Zato pozivljamo vse, naj stopi svojo sveto dolžnost in vplivajo na vsakogar, ki ima sedaj morda svojo dečo še v nemških solah, da jih iz teh zavodov vzame in zapiše v slovenske. Kdor pa bi še nadalje imel svojo dečo v potučevalnicah, naj se ga gusi lepo v miru, ker s tem bo škodoval največ sebi, a še bolj svojim otrokom, ker za ljudi, ki ne bodo znali državnega slovenskega jezika, ne bo kruna v naši domovini.

— Redni pouk na obeh učiteljskih se prične v ponedeljek, dne 18. t. m. — Ravnateljstvo.

— Da državni obrtni soli v Ljubljani se prične redni pouk v ponedeljek, dne 18. t. m. — Ravnateljstvo.

— Slovensko visokošolsko dištvo vabí jutri v petek ob 10. uri dopoldne v restavracijo Narodnega doma vse dijake, ki so potrebni informacij glede nadaljevanja svojega študija. Hrvati iz Zagreba dobro došli!

— Iz Turjaka poročajo: Pri občini smo imenovali za častne občane: g. knezoškofa dr. Ant. B. Jegliča kot prvobornika za jugoslovansko stvar in g. poslanca Karola Skulja za njegovo zasluge tekmo vojne kot poslanec našega ljudstva.

— Našim ženam in dekletom. Slovenke pokazimo sedaj ob natežih uri naši Jugoslaviji, da nam je resna volja ji prisložitij dejansko na pomoč. Naredimo, kakor so to napravile nekatere naše sestre v Ljubljani in žrtvujemo zlatino in srebrnino domovini. Me bomo lahko brez nakita, a domovina rabi zlato in srebro brezpozno. Osnujemo v vsakem kraju odbore, ki naj si naložijo nalogo pobirati v ločnem okolju, za našo milo Jugoslavijo. Upam, da dobiš povsed odzvrte roke. — Karla Pertot, soproga rev. južne železnice. Trbovlje.

— Narodno žensstvo je na dan jugoslovanske manifestacije dne 29. oktobra nabralo v gotovini 7137 kron, kateri znesek se bo izročil Narodnemu svetu. Dalje se je nabralo 2050 gr zlat in srebra v preciozih za zlati zaklad SHS. Gotovina in zlato je depozirano v pokladnicah mestne občine. Ker pobiranje še ni končano, prostimo slovensko žensstvo, da namenjene darove bodisi v efekih ali v gotovini odda še tekoči teden med 8. in 1. uro dopoldne zastopnici narodnega žensstva v blaginjskih prostorih mestnega magistrata.

— Odhodu narodnega žensstva so na dan jugoslovanske manifestacije dne 29. oktobra 1918 izročili otroci dežnega računkega svetnika A. Bukovica svoje vedetne prihranke iz domačih hranilnikov in sicer devetletni Marjanček 7440 kron, šestletna Marija 5572 kron ter triletna Jelena 4535 kron. Mati te zavedne dece pa je izročila za Zlati zaklad 2 zlati broži, 1 zlat prstan in 1 zlat obesek. Slovenska mladina! Slovenske matere! Posnemajte to vzorno rodoljublje! Malim darovalcem in zavedni slovenski materi in ženi pa tem potom najprisrčnejša zahvala!

— Narodni davek. Železniški uslužbenici postaje Zalog 1434 kron: Amalija Kotušek, Ljubljana, srebrno petarč: Miško Reichner, združni revizor 500 kron; inženir Förster, Ljubljana 100 kron. Srčna hvala! Posnemajte!

— Stedenje pri svečavi. Dan na dan nas opozarjajo naše javne oblasti, da moramo varčevati pri svečavi. To je prav in se mi s polnim srcem pridružujemo opozoritvam naših skrbnih oblasti. Ker smo pa danes že toliko okuženi po silnem toku demokratičnega časa, želimo bi iskreno, da se ta skrb raztegne na vse sloje naše bele Ljubljane. Pred očmi imamo ono občinstvo, ki se večer za večerom ob najsilnejši neizlučiji zabava v nemškem gledališču ob plitvih in cemenih dovijih nemških glumačev. V svoji skromnosti si domišljamo, da bi se tukaj dalo prav lahko in mnogo pri svečavi prištediti. Ako moramo na svoji zemlji štediti mi kot gospodarji, smemo isto lastnost s polno pravico zahtevati tudi od onih, ki uživajo našo gostoljubnost. Navisali smo te vrstice v blagohotno uvaževanje poklicanim oblastim, ker stojimo neomajano na stališču: V svobodni Jugoslaviji naj bodo enake pravice in — dolžnosti!

— Lekarnarji in zdravniki, ki imajo hišne lekarne, naj takoj vpošljejo sezname onih zdravil, ki jih nujno potrebujejo: Gremiju slov. lekarnarjev v Ljubljani. Po možnosti se jim nakažejo zdravila iz vojaškega plena.

— Društvo zasebnih uradnikov in uradnic v Ljubljani naznanja, da je prejelo večjo množico čevljev. Člani, ki so čevlje naročili, naj se zglašijo v petek 15. in v soboto, dne 16. t. m. med 1. in 3. uro popoldne v društveni pisarni in se naprošajo, da prinese denar s seboj.

— Poziv slov. farmacevtov. Vsi slov. farmacevti (lekarnarji, uslužbenici in vojaški lekarnarji) se vabijo, da se zanesljivo udeležijo posvetovanja, ki se vrši v nedeljo ob 3. uri popoldne v Ljubljani pri »Rožici«. Gre se za važne stanovske zadeve. — Za odbor služb. farmacevtov: Mr. Ph. R. Ramor. Za lekarniški gremij: Mr. Ph. R. Sušnik.

— Tobačna tovarna. Vodji tobačne tovarne, stavbenemu svetniku inž. Pavlu Koblerju je pridelen kot namestnik in vodja računske kontrole nadkontrolor Arkadij Bonfioli.

— Razglas trgovcem in obrtnikom. Da se nospeči odprava na kolodvor došlega demobilizacijskega materiala, se pozivajo trgovci in obrtniki, ki razpolagajo z lastnimi vozili in delavskimi močmi, da se zglašijo pri poverjenstvu za javna dela in obrt. Namerava se jim dati posamezna poverila, da smejo v njih stroko spadajoče blago proti potrdilu speljati in shraniti v svojih skladiščih. Razprodajalo se bo pozneje po navodilih Prehodnega gospodarskega urada in se bodo pripoznale pri prodaji visoke provizije vsem onim, ki bodo blago nitro spravili iz kolodvorov. Enako se bo dajalo tudi delavcem, ki se zglašajo za tako službo, poleg izdanih dnevnih plač posamezne nagrade in sorazmerju z vrednostjo rešenega blaga.

— Preložitev porotnih obravnav. Porotno zasedanje, ki bi se imelo pričeti dne 25. t. m., je bilo zaradi sedanjih razmer preloženo na poznejši čas.

— Odvazanje poginjenih konj. Pri mestnem vojaškem štacijskem poveljstvu v Ljubljani (Dunajska cesta, Bavorski dvor) ustanovil se je oddelk, ki ima skrbeti, da se odvaja poginjeni konji iz mestnega okrožja k konjaču v Trnovskem predmestju. Vsakdor, ki izve za ležišče poginjenih konj, naj kraji, kjer leži taka mrhovina, takoj naznani imenovanemu poveljstvu. Tako naznanila pa prejemata tudi mestna policija in mestni komandant.

— Oklic. Izmed konj, ki se klatijo na okoli, jih je zadnje dni mnogo poginilo in leže sedaj ob cestah, na polju in v potokih. Da se prepreči boleznim, pozivljamo občinska predstojstva, da jih hudo pokopajo. Ljudem pa, ki izvršijo ta posel, v plačilo izplačajo iz občinske blagajne po 5 K nagrade za vsakega konja in vrnuteža prepuste kožo odrle mrhovine. Izplačane zneske porvirne svoj čas občini Narodna vlada SHS. — V Ljubljani, dne 13. nov. 1918. Poverjenik za Narodno brambo: Dr. Lovro Pogačnik.

— Konji brez gospodarjev. Po nekaterih predmetih so včeraj polovili že precej konj ter jih oddali v Nusakov vojašnico. Danes zjutraj smo jih opazili zopet nekaj. Tudi teh se usmilite in oddajte tja, ker sicer zapadejo gotovo poginu. Mrzle noči, žela in lakot bi nogo žival brezdomno umorile. Imejte tedaj usmiljenje z nedolžnimi žrtvami strašne vojske!

— Poginile konje pobirajo ob občine najeti mošje, katerim je dalo vojni štacijsko poveljstvo na razpolago vprežne vozove. Kje leži mrhovina, je pa naznaniti policijskemu ravnateljstvu na Bleiweisovi cesti, oziroma na policijskih stražnicah.

— Oklic. Pristojne oblasti se pozivljajo, da stavijo poverjenstvu za narodno brambo predloge za oprestitve mobiliziranih zdravnikov, ki so v civilni službi nujno potrebni. — V Ljubljani, dne 13. novembra 1918. Poverjenik za Narodno brambo: Dr. Lovro Pogačnik.

— Zalozge sene in Narodni odbori po deželi. Sene, ki ga imajo komisariji po deželi, je last Narodne vlade SHS v Ljubljani in ne smejo Narodni odbori z njim razpolagati. To pravico ima edino Poslovavnica za krmila v Ljubljani, ki je v ta namen ustanovljena in potrjena tudi od Narodne vlade SHS v Ljubljani.

— Društvo poštarjev in poštini odpravnikov obojega spola za Kranjsko-Primorsko ima dne 24. novembra t. l. ob 2. popoldne v hotelu »Ilirica« v Ljubljani svoj izredni občni zbor. Na dnevnem redu je: 1. sprememba pravil in 2. naš položaj v Jugoslaviji. — Za slučaj nesklepnosti ob določenih uri se vrši občni zbor eno uro pozneje na istem prostoru ob vsaki udeležbi. Z ozirom na to, da se bo določenega teža, oziroma sedanjemu sledočega društva raztegnil na vse slovenske kraje, se tovariši iz dosedanje Koroške in Stajerske k množični udeležbi nujno vabijo. Tovariši, sedaj se gre za naše in naših naslednikov interese, teraj naj pride vsak, kdor le more.

— Preskrba s premogom. Preskrbovanje in razdeljevanje premoga in drv za civilno prebivalstvo je odslej izročeno poverjenstvu za javna dela in obrt, preskrbovanje in razdeljevanje obleke in obutev pa poverjeniku za socialno skrb. Vsi ti posli so znanprej izločeni iz področja prehranjevalnega urada.

— Odprava najvišjih cen za zelenjavo. Vsi predpisi prejšnjih upravnih oblastev, ki uravnavajo promet z zelenjavo in ki določajo najvišje, prejemne, oziroma vodilne cene za zelenjad, se razveljavljajo.

— Bakreni kotli. Stranke, katere so svoje bakrene kotle iz kopalnice oddale in niso dobile nadomestila, naj se zglašijo v mestnem stavbenem uradu.

— Oddaja lava. Dne 11. decembra t. l. ob 10. dopoldne se bo oddal pri okrajnem glavarstvu v Kranju na javni dražbi lov krajevine občine cerkljanske za dobo od 1. januarja 1919 do 31. decembra 1923. Zakupni in dražbeni pogoji leže na vlogred pri imenovanem okrajnem glavarstvu.

— Porotno zasedanje v Novem mestu preloženo. Četrto porotno zasedanje, ki se je imelo pri okrožnem sodišču v Novem mestu pričeti dne 18. nov. t. l. se za nedoločen čas preloži. Porotnike se bo takrat znova vabilo in pričetek zasedanja obavi v časih.

— Truplo Borovčevega sina najdeno. Iz Maribora poročajo: 8. t. m. so na nekem dravskem otoku pri Hudohuš našli naplavljeno truplo 28. sept. t. l. poneprečenežina sina vojnega maršala Borovčevega ter so je po naredbi poveljstva vojaške višje realke mariborske začasno pokopali na pokopališču v Ptuj. Ponesrečenec je bil gojenec mariborske vojaške višje realke in je na nočnem povratku domov v Dravo strmoglavil s starega, trilega, zaprtega državnega dravskega mostu.

— Celovec. 13. novembra. (K. u.) Danes ob 4. popoldne se je vrnil z bojišča domači koroški pešpolk št. 7.

— Izgubil se je maiben bel kodrast psiček, sliži na ime Lili. — Kdor ga pripelje nazaj, dobi nagrado v denarju ali v živilih pri vratarju v mestni klavnici.

Narodno gledališče.

Iz gledališke pisarne. V sinočnji notici o repertoarju je bila izpuščena vrsta, zato je nastala zmeda v besedilu. Napake žal, ni bilo več mogoče popraviti, a na blaginji se je izvesil »Hamlet« in se je p. n. občinstvu ustno pojasnjevalo, kako se je urinila hiba. — Danes, v četrtek, dne 14. t. m. ob 8. zvečer se igra za »Bc abonente Mollirova komedija »Namišljeni bojniki«. Jutri, v petek, dne 15. t. m. ob 7. zvečer na čast ljubljanski srbski posadki izven abonementa Finžgarjeva ljudska igra s petjem »Divji lovec«.

— Iz občinstva. Slovenskemu narodni gledališču je bila prenovljena za otvortivno predstavo namenjena igra »Naša kraj«. Toda to je bilo v stari Avstriji. Sedaj ko smo svobodni Jugoslovani bi se pa pač lahko vzpiorila preje »nedopustna« igra.

Aprovizacija.

†Ljubljanska aprovizacija. Veliko je občinstvo pobralo na kolodvorih, tako da bi človek mislil, da se je prebivalstvo Ljubljane vendar nekoliko preskrbelo z živil. Živila so izginila in nekam so morala priti, ker se raztopiti niso mogla! Vlic temu pa je od strani občinstva pritisk na mestno aprovizacijo tak, kakor je bil v najhujših časih. Javnosti se je polastila nekaka bolezen, neka mrzlica! Občinstvo se je zajedlo v misel, da je mestna aprovizacija z vsem najbogatejše preskrbljena in da je njena prva dolžnost dajati priboljške.

Tak priboljšek se zahteva zdaj od vseh strani. Vsak ga hoče imeti in če bi hotela mestna aprovizacija vsem zahtevam ustreči, bili bi vsinjeni magacini v teku 14 dni izpraznjeni. Resnica je namreč ta, da je mestna aprovizacija danes le v položaju mesto pičlo preživeti kaka dva meseca. V tem času pa se bo moralo živeti prejkakor slej po večini od tega, kar se bo dobivalo na karte. Priboljški so izključeni. Občinstvo se ho moralo odpovedati marsikateri želji, če bomo hoteli še dva meseca prenesti. Ta dva meseca sta pa zategadelj tako važna, ker prej ni pričakovati pomoči bodisi s Hrvaške, bodisi od ententne strani. Te dva meseca bodeta torej glede prehrane silno kritična, zatorej naj občinstvo do mestne aprovizacije ne stavlja pretirnih zahtev, ker bo drugače prej prišla lakota nad nas, nego nam pride pomoč od drugod. V teh dveh mesecih mestna aprovizacija ne bo mogla več dajati, kakor je dajala v lanskim zimam, kar bodi enkrat za vselej jasno povedano! Ne stavlajte torej do mestne aprovizacije zahtev, katerih ta polniti ne more!

— Krušne komisije uradujejo jutri, v petek, šele od 9. do pol 1. ure popoldne. Od 8. do 9. ure dopoldne imajo vsi gospodje komisariji notranje delo.

— Goveje meso na zelene izkaznice B štev. 1 do 1000. Stranke z zelenimi izkaznicami B štev. 1 do 1000 prejmejo goveje meso v petek, dne 15. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: od 3. do pol 4. štev. 1 do 200, od pol 4. do 4. štev. 201 do 400, od 4. do pol 5. štev. 401 do 600, od pol 5. do 5. štev. 61 do 800, od 5. do pol 6. štev. 801 do 1000.

— Meso za gostilničarje in zavode. Gostilničarji in zavodi prejmejo goveje meso v petek, dne 15. t. m. od 1. do 3. ure popoldne v cerkvi sv. Jožefa.

— I. krušna komisija uraduje jutri zopet v Mestnem domu, velika dvorana.

— Krompir za VI. okraj. Stranke VI. okraja prejmejo krompir v petek dne 15. t. m. in v soboto dne 16. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: v petek dne 15. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 125, od 9. do 10. št. 125 do 250, od 10. do 11. št. 251 do 375, popoldne od 2. do 3. št. 376 do 500, od 3. do 4. št. 501 do 625, od 4. do 5. št. 626 do 750, v soboto dne 16. t. m. od 8. do 9. št. 751 do 875, od 9. do 10. št. 876 do 1000, od 10. do 11. št. 1001 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 10 kilogramov, kilogram stane 80 vinarjev.

— VII. in VIII. okraj prejmeta krompir začetkom prihodnjega tedna.

— Krompir za IX. okraj. Stranke IX. okraja prejmejo krompir v soboto dne 16. t. m. popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: od 2. do 3. št. 1 do 120, od 3. do 4. št. 121 do 240, od 4. do 5. št. 241 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 10 kg krompirja, kilogram stane 80 vinarjev.

— Kislo zelje za I. okraj. Stranke I. okraja prejmejo kislo zelje na zelene izkaznice za krompir v petek dne 15. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določen je tale red: od pol 2. do pol 3. št. 1 do 300, od

pol 3. do pol 4. št. 301 do 600, od pol 4. do pol 5. št. 601 do 900, od pol 5. do 5. št. 901 do konca. Stranke dobe za vsako osebo 2 kg kislega zelja, kilogram stane 1 K 50 v.

— Kislo zelje za II. okraj. Stranke II. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v soboto dne 16. t. m. pri Jakopiču na Mirju. Določen je tale red: od 8. do 9. ure dopoldne št. 1 do 300, od 9. do 10. št. 301 do 600, od 10. do 11. št. 601 do 900, popoldne od 2. do 3. št. 901 do 1200, od 3. do 4. št. 1201 do 1500, od 4. do 5. št. 1501 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 2 kg kislega zelja, kilogram stane 1 K 50 v.

— Kislo zelje za VIII. okraj. Stranke VIII. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir na Mirju pri Jakopiču v petek dne 15. t. m. dopoldne. Določen je tale red: od 8. do 9. št. 1 do 250, od 9. do 10. št. 251 do konca. Stranke dobi za vsako osebo 2 kg kislega zelja, kilogram stane 1 K 50 v.

— Kislo zelje za IX. okraj. Stranke IX. okraja prejmejo kislo zelje na zelena nakazila za krompir v petek dne 15. t. m. dopoldne pri Jakopiču na Mirju in sicer od 10. do 11. ure dopoldne. Stranke dobi za vsako osebo 2 kg zelja, kilogram stane 1 K 50 v.

— Kmetovalcem glede repe. Vsled umika soške armade se je nakopičilo po postajah precej repe in korenja. Zato bo zanimanje za nakupovanje repe za enkrat neznatno in je prodajalci najbrže ne bodo mogli zdaj oddati. Svetovati jim je treba, naj repo in korenje shranijo do spomladi. Takrat bo vpraševanje za repo in korenje spet večje in kmetovalci jo bodo lahko oddali.

— Premogovne karte se bodo izdajale po sledečem redu. Vsaka stranka, ki hoče dobiti izkaznico za premog, mora predložiti v petek pri krušni komisiji pravilno izpolnjeno vprašalno polo, katero mora podpisati tudi hišni gospodar ali njegov namestnik. V vprašalne pole se smejo vpisati le tiste peči in štedilniki, ki se nahajajo v stanovanjskih prostorih stranke, ne pa peči in štedilniki, ki se nahajajo v delavnicah, pisarnah, trgovinah in drugih obrtnih prostorih itd., kater ne rabijo stranke hkrati tudi za stanovanje. Zavodi sploh ne dobe izkaznic za premog. Vsaka stranka, ki je najela stanovanje od hišnega gospodarja in ki je predložila pravilno izpolnjeno vprašalno polo, dobi jedno vijolčno izkaznico za štedilnik in bele izkaznice za peči. Izkaznic za štedilnike dobi vsaka stranka za se le jedno, ako kuha na njem svojo hrano. Razven tega dobi jedno izkaznico za štedilnik za podnajemnika, ako isti kuha sam hrano in ako to lastnoročno potrdi hišni gospodar v vprašalni poli. Več kakor dve izkaznici za kuho se ne sme izdati za nobeden štedilnik, če tudi bi bilo več podnajemnikov. V tem slučaju si morajo podnajemniki razdeliti med seboj premog, ki ga dobe na jedno izkaznico za štedilnik. Izkaznice za peči dobi vsaka stranka za se po jedno za vsako peč, vendar pa ne več kot tri izkaznice za peč, če tudi bi imela v svojem stanovanju, ki ga rabi izkazučno za se, več kakor tri peči. Razven tega dobi po jedno izkaznico za vsako peč, ki se nahaja v sobah, katere rabijo podnajemniki izkazučno za se, in ako se izkaznice za dotične peči niso izdale hišni stranki sami. Podnajemnikom samim se izkaznice sploh ne bodo izdajale, temveč za celo stanovanje strankam, ki je najela stanovanje od hišnega lastnika. Če se izseli stranka ali podnajemnik se morajo dotične izkaznice za premog oddati takoj hišnemu gospodarju oziroma njegovemu namestniku, ki jih mora takoj izročiti novi priseljeni stranki oziroma podnajemniku. Če pa teh ni, morajo hišni gospodarji oziroma njih namestniki vse izkaznice vrniti takoj mestnemu magistratu, za kar so osebno odgovorni. Prestopki se bodo najstrožje kaznovali.

Bratje!
V soboto, dne 16. t. m. priredi »Glasbena Matica« ob 8. **KONCERT** zvečer v veliki dvorani hotela »Union« na čast bratom Srbom.

Vse brate, kateri se nameravajo vdeležiti, pozivljamo, da pridejo v kroju.

Na zdar!

Predsedstvo Slovenske sokolske zveze.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm, da je po kratki mučni bolezni naša nepozabna soproga ozir. hči in sestra, gospa

Marta Jenkova roj. Lindtner

danes mirno v Gospodu zaspala. Pogreb se vrši 15. novembra ob dveh popoldne iz hiše za-losti na pokopališče.

Radeče pri Zidanem mestu, dne 13. novembra 1918.

Dr. Mile Jenko, soprog. — Marija, Robert Lindtner, starši. Mirko, brat. — Maksa, sestra.

Omara, igralna miza,nekaj stolov in foteljev se prodajo.
Naslov pove uprav. »Slov. Nar.« 6443**Dve čedno opremljeni mesečni sobi**se skupno ali vsaka za sebe oddaja
tako. Židovska ul. št. 1/II. — 6434**Proda se:**nekaj hišne opreme. Koseze
15 pri Ljubljani. 6436**Dobro ohranjeno kolo**se radi odpotovanja prodajo. — Kon-
gresni trg 6/III. 6463**Iščem poduk**v laščini in angleščini. — Ponudbe
na upravištvo »Slovenskega Naroda«
pod: „laščina 6442“.**Kupi se**

častniška Pelerina

Išče se lepo

meblovana soba

Nov damski klobuk(iz kožuhovine) se prodajo. — Pod
tranco 21. 6467**2 vajenca**se takoj sprejmeta. Več se poišče na
Sv. Petra 6. 14, trgovina z oblačili.**STANOVANJE**z eno ali dvema sobama in kuhinjo.
Ponudbe pod: „M/6294“ na uprav.
»Slovenskega Naroda«.**STANOVANJE**dveh sob in kuhinje, meblirano ali ne-
meblirano. Pismene ponudbe na
upravištvo »Sloven. Naroda«. — 6453**Ena, dve ali več mebliranih sob**z uporabo kuhinje se išče za takoj
za stranko brez otrok. Ponudbe pod:
„Stanovanje za takoj 6453“ na
upravištvo »Slovenskega Naroda«.**Prodajam 10 koz**

in osem ovc

Ropit Marija, Bohinjska Bela. —

Kupi se dobro ohranjen

pisalni stroj

Remington ali Underwood. Ponud-
be pod šifro: „Pisalni stroj 6454“
na upravištvo »Slovenskega Naroda«.**VEZILJA**se sprejme proti dobri plači (je lahko
tudi manj izvežbana). Naslov pri upr.
»Slovenskega Naroda«. 6401**Radi preselitve**prodajam po znižanih cenah karamo-
le, mente, kolumbije, maline, bo-
bone, superior na kg. G. DABO, C.
Ljubljana, Mostni trg 13. — 6440**Notarskega**

kandidata,

tudi novica, sprejme takoj notar
Mudovnik v Ljubljani.**Repa**

na upravištvo »Slovenskega Naroda«.

Za 1. december iščem

pisarniške prostore

1 ali 2 sob v prometni ulici. Ponudbe
pod šifro 6464 na upr. »Sl. Nar.«**Iščem**

dve lepo meblirani sobi

z uporabo kuhinje; dam nagrado do-
tčniku, ki mi preskrbi stanovanje. —
Pismene ponudbe na upravištvo »Sl.
Naroda« pod: „nagrada 6448“.**Iščem za takojšnji nastop**

2 krojaška pomočnika

Za hrano skrbijo. — Ponudbe na:
Maks Zebukovšek, krojaški moj-
ster, Celje. 6469**Proda ali**

zamenja se

za živila absolutni alkohol, moške
nagvice, otroško perilo ter drugo.
Naslov v upr. »Slov. Naroda«. — 6419**Proda se**nov, temnoder damski kostum s
svileno bluzo in skoro nova moška
zimska suknja za šibko postavbo. —
Vse iz najfinjšega predvojnega blaga
Ogleda se: Mesarska c. št. 1/1. 6465**Radi preselitve se prodajo:**album z umetniškimi razglednicami,
album z dežel. razglednicami, majhen
razmnoževalni aparat, steklenica fi-
neža, 2 školjki črne barve za kameni-
tisk, mnogo zelo cenjenih nemških knjig,
nekaj novih barvnih trakov za pisalne
stroje Remington, Underwood i. t. d.,
partija moških klobukov, trdih, pribli-
žno 15, par cenih čevljev, nekaj ste-
klenic za konzerve. — Ljubljana,
Mostni trg št. 25. 6437**POZOR!**Prima papirnate špago in
trakove za čevlje iz papirja,
pavele in žimo dobavlja naj-
ceneje razpošiljalnica — 6160

Küttner, Gradec,

Grazbachgasse 56.

PRODA SE1 velika in 2 mali kosi, 10 stotov
ina na llovici št. 58 pri Ljub-
ljani. 6429**Kupi se**dobro ohranjena spalnica iz trdega
lesa in kuhinjska oprema. Ponudbe
pod „Rml/6419“ na upr. »Slov. Nar.«**Par vojaških**

gorskih čevljev

in gamajo brez šiva se prodajo. —
Naslov pove upr. »Slov. Nar.« — 6445**Mirna stranka išče**

MEBLOVANE SOBE

z dvema posteljama, če mogoče vsaj
deloma z uporabo kuhinje. Ponudbe pod
„Rml/6417“ na upr. »Slov. Naroda«.**Pozor!**Vzemem v na-
jem ali na ra-
čun dobro
veljavno gostilno v Ljubljani ali v
bližnji okolici. Kupim tudi dobra pri-
stna vina. Postrežba z jedili in dobra
pijača zajamčena. Prosim pismene po-
nudbe na upr. »Sloven. Nar.« pod:
„dobra gostilna 6397“.**Sprejemem delavce**ter hlapce ali ženske k jako pohlev-
nemu konju. — Tvorica cementnih
izdelkov Jos. Cihlar, nasproti topni-
čarske vojašnice. 6468**STANOVANJE**s 3 ali 4 sobami, kuhinjo in električno
razsvetljavo iščem za se takoj ali
vsaj do 1. januarja 1919. — Pismene
ponudbe na naslov: dr. Franc Frian,
odvetnik v Ljubljani, Miklošičeva
cesta št. 4. 6457**Uprava pokopališča Sv. Križa v**

Ljubljani sprejme

več Hlapcevoziroma delavcev proti dobri dnevni
plači. Istotam se sprejme tudi mlade-
niš za cerkvena opravila. 6408**ČEVLJI**z gumastimi podplatmi kakor tudi usnjati
nabiti se zopet dobe pri Peter Rozina
& Co. v Ljubljani, na Bregu 20. 6462**Samostojna**

KUCHARICA

samica ali vdova brez otrok, srednje
starosti, z dobrimi spretnostmi, se išče
za nek tujakšnji zavod. — Plača in
nastop po dogovoru. Pismene ponudbe
pod naslovom: „Samostojna kuha-
rica 6459“ na upr. »Slov. Naroda«.**LEP SPOMIN**na dan proklamacije naše Jugoslavije
so fotografski posnetki svedoštvo-
nega poklona ljudskih množic
Narodnemu Svetu v Zvezdi. Raz-
pošila jih proti naročilu trgovcem na
deželi F. Grabietz, fotograf, Miklo-
šičeva cesta, Ljubljana. 6435**Občinskega tajnika**izurjenega v vseh sročih občinskega
poslovanja išče občinski urad mesta
Brežice. Vstoj takoj, plača po dogo-
voru. — Ponudbam naj se priložijo
dokazi o doseganju službovanju. —
Zupan mesta Brežice:
Dr. Ljud. Stiker.**Valentin Maček**tov. slavnika v Domžalah,
priporoča sl. občinstvu

slavnatih šolov, slavnatih

podplatov, slavnatih pred-

praznikov in perila, temno,

modro in črno.

Slavnemu občinstvu naznanjam,

da sem zopet začel izvrševati

svojo stavbno obrt,

ki je stala skoraj 5 let radi vo-
jaščine. — Izvršujem vsa tesarska,
krovska dela itd. ceno in solidno.
Upam od slavnega občinstva na-
klonjenosti ter beležim vdani —
Fran Martinc, mest. tes. mojster
Ljubljana, Prule 8. 6458**Siva volna**za pletenje nogavic in dr. je naprodaj.
Pismene ponudbe na upr. »Sloven.
Naroda« pod šifro: „Volna 6362“.**Iščem službo**gospodinj k gospodu, če tudi s par
otroki. Stara sem 40 let. Pismene po-
nudbe na upravištvo »Slovenskega
Naroda« pod „Pridnost 110 6372“.**Stanovanje na Dunaju**i. s. 3 sobe z vsemi pritliklinami se
zamenja z enakim stanovanjem v
Ljubljani. — Pojasnila v gradu Ti-
voli pri tleh na desni strani. — 6461**Išče se**

hišnik

srednjih let, zdrav
oženjen brez otrok
Pogoji: lepo sta-
novanje z velikim vrtom in dobra pla-
ča. Nastop 1. januarja 1919. Ponudbe
na poštni orodaj št. 78, Ljubljana.**Vkljub velikemu padanju cen še vedno kupujem**

stare zobe

umetna zobovja, če tudi zlomljena, po najvišjih cenah.
Poštne pošiljke se rešijo takoj. — Prva ljubljanska
nakupovalnica zob Schlesinger, Ljubljana, Stari
trg 15, I. nadstropje. 6379**Srbečito, hraste, lišaje**odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. postav. varovano „SZABA-
FORM“-mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni
ionček K 3—, veliki K 5—, porcija za rodbino K 12—.

Dr. E. Flesch's Kronen-Apotheke (Győr), Raab Ogrsko.

Zaloga za Ljubljano in okolico: Loharna „pri zlatem jeleni“,
Ljubljana, Marijin trg. 5958

Pozor na varstveno znamko „SZABAFORM“

Vsaka dama naj čita

mojo velezanimivo navodilo o

modernem negovanju grudij.

Iskušen svet pri vpadlosti in pomanj-
kanju bujnosti. — Pišite zaupno na

Ido Krause, Požun, Pressburg Ogrsko

Schanzstrasse 2. odd. 41.

Ingenieur UHLÍŘ HUGO

naznanja, da je s 15. t. m. odprl zopet svojo

pisarno v Sodni ulici šte. 5.

Odvetnik in kazenski zagovornik

Dr. Albin Smolé

naznanja, da zopet osebno vodi svojo

odvetniško pisarno, ki se nahaja

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 20

nasproti gostilne pri „Figovcu“. 6456

RAZGLAS

Z vojaštvom, ki prihaja z laškega bojišča, hodi veliko število

stekline smuljivih psov. Vsled tega preti nevarnost, da bi se ta ne

le za živali, ampak tudi ljudi zelo nevarna kužna bolezen po deželi

razširila.

Posestniki psov se radi tega pozivajo, da zdravstveno stanje

svojih psov strogo nadzorujejo in vsak slučaj smuljivega obolenja

nemudoma naznanijo mestnemu magistratu.

Z ozirom na nastale izjemne razmere zaukazuje mestni ma-
gistrat na podlagi odredbe narodne vlade SHS. v Ljubljani z dne
6. novembra 1918, št. 36.284, da se morajo vsi psi v mestnem oko-
lišu voditi na vrvcih ali pa opremiti z nagobčniki, ki zabranjujejo
grizenje.Mestni konjač ima nalog, da vse pse, ki prosto letajo po me-
stu, polovi in uniči.Prestopki tega razglaš kaznovali se bodo po kazenskih pred-
pisih zakona o živalskih kužnih boleznih.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 8. novembra 1918.

Krmazakonje.Poslovalnica za krmila v Ljubljani ima v to-
varni v Medvodah**melasno krmo,**ki jo oddaja za vso okolico na licu mesta v tovarni v
Medvodah in sicer za ceno 44.— K za 100 kg. —Kupci jo lahko dobe brez posebnega nakazila in naj
prinese seboj potrebne vreče. 6461

+

Potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in
znancem pretožno vest, da je naš edini, nadvse ljub-
ljeni sin, oziroma brat

Rudolf Persetič

v 28. letu svoje starosti nenadoma preminul dne 9.
novembra 1918.

Pokopan je bil v Ljubljani, dne 13. novembra
pri Sv. Križu. 6439

Vinica na Belokranjskem, 13. nov. 1918.

Žalujoča rodbina
Persetič.

Za splošno jesensko in spomladno gnojenje
(posebno za močvirnata tla)
je radi pomanjkanja drugih gnojil najbolj priporočljivo
to preiskuteno

prvovrstno apno kot umetno gnojilo
(Mörtelkalk)

najboljše nadomestilo Tomaževih žlindre, ki prekosi vsa
dosedanja nadomestila gnojila. — Oddaja celih vago-
nov (10.000 kg), kakor tudi manjših množin pri
veletrgovini 5654

Fran Derenda, Ljubljana Emonska cesta 8.

Št. 15.372.

POZIV**primorskim beguncem!**Razmere v Vaših domačih krajih so se docela izpremenile.
Ni več nobene vojne nevarnosti, odpadla je skrb, da bi vam čete
rekvirirale Vaša domovja in Vaše vsakdanje potrebe. Razmere
glede prehrane pa so na Goriškem, v Trstu i. t. d. sedaj
postale neprimerno boljše, nego so v Ljubljani, in cene
živih se padle in še padajo vsled italijanskega uvoza
nad vse pričakovanje. Ljubljana vam je v teh krutih vojnih
letih pomagala, kar je bilo v njenih močeh, sprejela vas je, ne
oziraje se na Vašo narodno pripadnost, kakor brate in ni delala
razločka med svojim stari prebivalstvom in med vami.Pozivljamo, oziroma prosimo vas torej, ne krčite sedaj več
domačemu prebivalstvu živilskih zalog, ne odjemajte mu v Ljub-
ljani stanovanj, ki jih je zvrhano premalo, in vrnite se na rodno
grudo, katera vas, stare gospodarje, kliče, da jo dovedete k no-
vemu življenju.**Mestni magistrat ljubljanski,**

dne 12. novembra 1918. 6451

Ljubljana, 13./11. 1918.

Z ozirom na objavo poverjenosti za
trgovino in industrijo z dne 12. novembra
opozarjamo slavno občinstvo iz mesta in z
dežele, da odslej ne potrebuje nikakih „iz-
kaznic o potrebi“ več za nakup blaga. —
Obenem naznanjamo cenj. odjemalcem in
drugim, da imava v zalogi še razno ma-
nufakturne in galanterijske blage ter
se še v nadalje priporočava kar najtopleje
vsem, trdno zatrjujoč, jih skušati še v na-
dalje v vsakem oziru zadovoljiti.

Z veleposilovanjem
Hedžet & Koritnik
Sv. Jakoba nabrežje 33.

6447

GONILNI JERMENI ni papir **Otto Haase & Sohn**
Gradec.